

ОДИТЕН ДОКЛАД

№ 0400101415

**за резултатите от извършен финансов одит на Годишния финансов отчет за 2014 г.
на Националния осигурителен институт**

София, 2015 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Част първа	4
I. ВЪВЕДЕНИЕ	4
1. Правно основание за извършване на одита.....	4
2. Предмет на одита	4
3. Елементи на одитирания годишен финансов отчет:	4
4. Обхват	4
II. Отговорност на ръководството на одитираната организация за финансовия отчет.....	5
III. Отговорност на одитора	5
Част втора: КОНСТАТАЦИИ или База за изразяване на становище	6
I. Некоригирани отклонения, които оказват влияние върху достоверността на ГФО.....	6
II. Некоригирани отклонения, които не оказват влияние върху достоверността на ГФО ..	8
III. Отклонения, коригирани по време на одита	8

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

ГФО	Годишен финансов отчет
НОИ	Национален осигурителен институт
ДОО	Държавно обществено осигуряване
УПФ	Учителски пенсионен фонд
ГВРС	Гарантирани вземания на работниците и служителите
МФ	Министерство на финансите
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“
ДСД	Други сметки и дейности
ТП	Териториално поделение
ДМА	Дълготрайни материални активи

Част първа

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Правно основание за извършване на одита

Одитът е извършен на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2015 г. и в изпълнение на Заповед № ОД - 04-00-014 от 25.05.2015 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

2. Предмет на одита

Предмет на одита е Годишният финансов отчет (ГФО) за 2014 г. на Националния осигурителен институт (НОИ) по отделно за:

- фондовете на Държавното обществено осигуряване (ДОО);
- фонд „Учителски пенсионен фонд“ (УПФ);
- фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ (ГВРС).

3. Елементи на одитирания годишен финансов отчет:

Финансовият одит се извърши на годишния финансов отчет, който включва:

3.1. Баланс към 31.12.2014 г.

3.2. Годишните отчети за касовото изпълнение за периода от 01.01.2014 г. до 31.12.2014 г., в т.ч.:

- Отчет за касовото изпълнение на бюджета (Б-3);
- Отчет за сметките за средствата от Европейския съюз на бенефициенти на Кохезионния и Структурните фондове към Националния фонд (СЕС-3-КСФ);
- др. отчетни форми, съгласно указания на министерството на финансите (МФ).

3.3. Приложение към ГФО за 2014 г., което съдържа обяснителна записка за изпълнението на бюджета, прилаганата счетоводна политика, информация за състоянието и изменението на активи, пасиви, приходи и разходи, както и справки и разшифровки, съгласно указанията на МФ.

4. Обхват

Основните области, които са обхванати при изпълнение на одитната задача са:

4.1. Проверка на годишния отчет за касовото изпълнение на бюджета и за сметките за средствата от Европейския съюз относно:

- съответствие на формата, съдържанието и представянето на отчета с приложимите изисквания;
- вярно и честно представяне на информацията в отчета, в съответствие с приложимата рамка за финансово отчитане;
- взаимовръзка между счетоводни сметки от Сметкоплана на бюджетните организации (СБО) и параграфи от Единната бюджетна класификация (ЕБК) за одитираната година.

4.2. Проверка на баланса към 31 декември относно:

- съответствие на отразените в баланса стопански, финансови и счетоводни операции с приложимата рамка за финансово отчитане;
- вярно и честно представяне на финансовото състояние и имуществото на одитираната организация;
- последователност при прилаганата счетоводна политика и индивидуален сметкоплан;

- съответствие на извършената годишна инвентаризация на активите и пасивите и осчетоводяването на резултатите от нея в съответствие с действащото счетоводно законодателство и вътрешни актове на одитираната организация;
- съответствие на формата, съдържанието, изготвянето и представянето на годишния баланс и приложенията към него с нормативните изисквания.

4.3. Проверка на приложенията към Годишния финансов отчет

Приложенията към ГФО (обяснителна записка, информация за състоянието и изменението на основните активи, пасиви, приходи и разходи) са проверени относно съответствието на включената в тях информация със съдържанието на баланса, оборотната ведомост и други източници на информация, както и с приложимата рамка за финансово отчитане.

4.4. Системата за вътрешен контрол в одитираната организация

Системата за вътрешен контрол е оценена от гледна точка на способността ѝ да осигури изготвянето на финансов отчет, който не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

II. Отговорност на ръководството на одитираната организация за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на информацията в този финансов отчет, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане, както и за функционирането на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали се дължат на измама или грешка.

III. Отговорност на одитора

Отговорността на Сметна палата се свежда до изразяване на независимо одитно становище по този финансов отчет, основаващо се на резултатите от извършения одит. Одитът бе проведен в съответствие със Закона за Сметната палата и основните одитни принципи на Международните стандарти на Върховните одитни институции. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че одиторите да се убедят в разумна степен на увереност, доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включи изпълнението на процедури с цел получаване на одитни доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури са въпрос на независима одитна преценка, включително оценка на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска се взе под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансов отчет, за да се разработят одитни процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на становище относно ефективността на цялостната система за вътрешен контрол на организацията. Одитът също така включи оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Част втора:

КОНСТАТАЦИИ или База за изразяване на становище

I. Некоригирани отклонения, които оказват влияние върху достоверността на ГФО

1. Нематериални дълготрайни активи, представляващи лицензи, знак и лого, в размер на 10 868 лв., с единични стойности под утвърдения със Счетоводната политика за 2014 г. на НОИ стойностен праг за признаване на дълготрайни активи, са осчетоводени неправилно по сметки от подгрупа 210 „Нематериални дълготрайни активи“, вместо по задбалансови сметки¹ (от 22 териториални поделения (ТП) на НОИ²).

Не са спазени указанията на т. 38.2 от писмо ДДС № 20 от 2004 г. на МФ и т. 3.1, раздел III „Собствен капитал, активи, пасиви, приходи и разходи“ от Счетоводната политика за 2014 г. на НОИ.

С размера на отклонението неправилно е завишен шифър 0020 „Нематериални дълготрайни активи“ от актива на баланса.

2. Дълготрайни материални активи (ДМА), представляващи структурни кабелни системи, мрежи и противопожарна система, които са инсталирани в административните сгради на ТП на НОИ, общо за 321 313 лв., са осчетоводени неправилно по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група „ДСД“, вместо по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ в отчетна група „Бюджети“³ (от 18 ТП на НОИ⁴).

Не са спазени указанията на т. 2.2, раздел III „Собствен капитал, активи, пасиви, приходи и разходи“ от Счетоводната политика за 2014 г. на НОИ и на т. 41 от Встъпителното ръководство към Сметкоплана на бюджетните предприятия.

С размера на отклонението неправилно е завишен шифър 0015 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група „ДСД“ от актива на баланса на НОИ за фондовете на ДОО.

3. През 2014 г. са платени авансово разходи за застраховки на имущество, служители и автомобили за 2015 г. (25 463 лв.) и организиране на семинари през 2015 г. (59 880 лв.), общо в размер на 85 343 лв. Сумите са осчетоводени неправилно като текущи разходи за 2014 г. по сметки от раздел 6 „Сметки за разходи“, вместо по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ (от ЦУ на НОИ)⁵. На касова основа разходите са отчетени правилно.

Не са спазени указанията на т. 29 от писмо ДДС № 06 от 2009 г. на МФ, във връзка с т. 28 от ДДС № 3 от 2009 г. на МФ, както и принципа за текущо начисляване, регламентиран в чл. 4, ал. 1, т. 1 от Закона за счетоводството.

С размера на отклонението неправилно е занижен шифър 0403 „Прираст/ намаление в нетните активи за периода“ от пасива на баланса.

4. При отчитането на получени средства от институции на Европейския съюз по два проекта за безвъзмездна помощ са допуснати отклонения⁶:

4.1. Получени средства по банковата бюджетна сметка на НОИ, в размер на 172 274 лв., са осчетоводени неправилно на начислена и касова основа в отчетна група

¹ ОД № 1

² ТП на НОИ в градовете Благоевград, Варна, Велико Търново, Видин, Добрич, Ловеч, Кюстендил, Монтана, Плевен, Пловдив, Русе, Силистра, Сливен, Смолян, София окръг, Стара Загора, София – град, Търговище, Хасково, Шумен, Ямбол. ЦУ на НОИ

³ ОД № 2

⁴ ТП на НОИ в градовете Бургас, Варна, Велико Търново, Кърджали, Кюстендил, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Разград, Русе, Силистра, Сливен, Смолян, София окръг, Стара Загора, София – град, Ямбол

⁵ ОД № 3

⁶ ОД № 4

„Бюджети“, вместо в отчетна група „Средства от Европейския съюз“ (СЕС), с което не са спазени изискванията на т. 2.3 от писмо ДДС № 01 от 2014 г. на МФ.

4.2. Извършени допустими разходи, в размер на 108 645 лв., са отчетени неправилно в намаление на сумите по сметки за приходи и разходи и по параграфи и подпараграфи от ЕБК в отчетна група „Бюджети“, вместо в увеличение на сумите по сметките за приходи и разходи и параграфи и подпараграфи от ЕБК в отчетна група „СЕС“, с което не са спазени указанията на т. 20.5 от писмо ДДС № 20 от 2004 г. на МФ.

4.3. За касовите потоци, свързани с двата проекта за безвъзмездна помощ, не са съставяни счетоводни операции при постъпването и разходването им от бюджетната сметка като средства на разпореждане, чрез едновременното и огледалното им отчитане по подпараграф 88-03 „Средства на разпореждане предоставени/събрани от/за извънбюджетни сметки (+)“ от ЕБК за 2014 г. и по сметка 4682 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор „Централно управление“ за постъпили и разходвани средства“ от СБО в двете отчетни групи „Бюджети“ и „СЕС“, с което не са спазени указанията на раздел III. „Получаване и усвояване на средства чрез трансфер по банкова сметка – касови потоци и отчетност на бенефициентите-бюджетни предприятия“, дадени с писмо ДДС № 06 от 2008 г. на МФ.

4.4. За неусвоените средства към 31.12.2014 г., в размер на 63 629 лв., не са съставяни счетоводни записвания за начисляване на корективи по сметки от подгрупа 740 „Коректив на приходите от помощи и дарения“ и по сметка 4989 „Коректив за неусвоени помощи и дарения“, с което не са спазени указанията на т. 22.1 от писмо ДДС № 14 от 2013 г. на МФ.

Допуснато е отклонение в размер на 63 629 лв., с което са завишени шифър 0403 „Прираст/намаление в нетни активи за периода“ от пасива на баланса в отчетна група „Бюджети“ и приходите по Отчета за касовото изпълнение на бюджета на НОИ за фондовете на ДОО.

5. При извършването на годишната инвентаризация на активите и пасивите в системата на НОИ (ТП и ЦУ) е допуснато⁷:

5.1. Бракувани активи (в ТП на НОИ в градовете Разград, Габрово, Търговище, Русе, Смолян и Враца), общо в размер на 33 564 лв., които към 31.12.2014 г. са налични и не са предадени за унищожаване, са отписани неправилно от сметки 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“ (за 4 960 лв.) и 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“ (за 28 604 лв.) за отчетния период, вместо да се отпишат към момента на предаване (през 2015 г.), съгласно указанията на чл. 12, ал. 1, т. 3 от Вътрешните правила за бракуване, продажба и безвъзмездно предоставяне на движими вещи, собственост на НОИ.

Не е спазен принципа за текущо начисляване, регламентиран в чл. 4, ал. 1, т. 1 от Закона за счетоводството.

С размера на отклонението неправилно са занижени шифър 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ с 4 960 лв. и шифър 0350 „Задбалансови активи“ с 28 604 лв.

5.2. Не е извършена инвентаризация на налични материали запаси, общо в размер на 17 228 лв., в това число 16 568 лв. по група 30 „Материали, продукция, стоки“ и 660 лв. по сметка 9120 „Чужди материални запаси за съхранение, разпределение и управление“, с което не са спазени указанията на Работната инструкция за провеждане на инвентаризацията в НОИ на активите, пасивите и разчетите, както и т. 32 от писмо ДДС № 4 от 2011 г. на МФ.

Допуснато е несъответствие по характер.

6. Не е извършена приблизителна оценка на ДМА, които към края на годината са в процес на придобиване, общо в размер на 56 810 лв., осчетоводени по сметка 2071

⁷ ОД № 5

„Незавършено строителство, производство и основен ремонт“⁸ (в ТП на НОИ в градовете Кюстендил и Русе), с което не са спазени указанията на т. 16.6. от писмо ДДС № 20 от 2004 г. на МФ.

Допуснато е несъответствие по характер.

II. Некоригирани отклонения, които не оказват влияние върху достоверността на ГФО

Почивна станция, собственост на НОИ на стойност 185 259 лв. е осчетоводена неправилно по сметка 2031 „Административни сгради“, вместо по сметка 2038 „Почивни станции, хотели, учебни центрове, оздравителни комплекси“.⁹

Не са спазени указанията на т. 99, дадени с писмо ДДС № 14 от 2013 г. на МФ.

III. Отклонения, коригирани по време на одита

В трите баланса на НОИ - фондовете на ДОО, фонд УПФ и фонд ГВРС са налични крайни салда по шифър 0402 „Прираст/намаление в нетните активи от минали години“, които е следвало да бъдат прехвърлени към 31.12.2013 г. по шифър 0401 „Разполагаем капитал“, в изпълнение на указания, дадени с т. 15 от ДДС № 12 от 2013 г. на МФ.

С коригиращи счетоводни записвания по време на одита, салдата са прехвърлени като обороти през 2014 г., с което крайните салда по шифър 0402 „Прираст/намаление в нетните активи от минали години“ в балансите към 31.12.2014 г. на НОИ за фондовете са с нулеви стойности¹⁰.

На основание т. 27 от ДДС № 16 от 2014 г. на МФ, по време на финансовия одит са извършени корекции в оборотните ведомости и баланси на Националния осигурителен институт. Коригираните баланси и оборотни ведомости са представени в Министерството на финансите и Сметната палата на 30.06.2015 г.

Настоящият одитен доклад е изготвен в 2 еднообразни екземпляра, по един за Националния осигурителен институт и един за Сметната палата и е неразделна част от одитното становище.

В подкрепа на констатациите са събрани 10 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ № 37.

ЗАМЕСТИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА СМЕТНАТА ПАЛАТА:
(Тошко Тодоров)

⁸ ОД № 6

⁹ ОД № 7

¹⁰ ОД № 8, 9 и 10

ОПИС НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА КЪМ ОДИТЕН ДОКЛАД

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	РД 2.15-2 Процедури по същество за отчитането на дълготрайните активи и задбалансовите активи към 31.12.2014 г. от оборотната ведомост на НОИ – ДОО за отчетна група „Бюджети“	43
2	РД 2.15-3 Процедури по същество за отчитането на дълготрайните материални активи към 31.12.2014 г. по счетоводни сметки от оборотната ведомост на НОИ – ДОО за отчетна група „Други сметки и дейности“	10
3	РД 2.15-9 Процедури по същество за отчетените стопански операции на начислена и касова основа за 2014 г. в Централно управление на НОИ	14
4	РД-2.11-1 Взаимовръзки между приходни сметки и параграфи за фонд ДОО. за отчетна група „Бюджети“	147
5	РД-2.9 Проверка на извършената инвентаризация	7
6	РД 2.25 Проверка на счетоводните операции, свързани с изпълнение на указанията, дадени с ДДС № 20 от 2004 г. и ДДС № 14 от 2013 г. на Министерство на финансите относно начисляване на провизии, приходи и разходи по корективни сметки в края на отчетната година	23
7	РД 2.15-1 Процедури по същество за отчитането на сградите и земите към 31.12.2014 г. от оборотната ведомост на НОИ – ДОО за отчетна група „Бюджети“ и „Други сметки и дейности“	11
8	РД 2.15-11 Процедури за тестване на салда от краен баланс за 2014 г. на НОИ за фондове на „Държавно обществено осигуряване“	5
9	РД 2.15-12 Процедури за тестване салда от краен баланс за 2014 г. на НОИ за Фонд „Учителски пенсионен фонд“	2
10	РД 2.15-13 Процедури за тестване на салда от краен баланс за 2014 г. на НОИ за Фонд „Гарантирани вземания на работници и служители“	2

ОДИТНО СТАНОВИЩЕ ЗА ЗАВЕРКА БЕЗ РЕЗЕРВИ

**на Годишния финансов отчет на Националния осигурителен институт
за 2014 г.**

София, 2015 г.

Настоящото одитно становище е изготвено на основание чл. 54, ал. 8 от Закона за Сметната палата и отразява резултатите от извършения финансов одит на годишния финансов отчет на Националния осигурителен институт за 2014 г.

Резултатите от извършения от Сметна палата финансов одит, представени в Одитен доклад № 0400101415, предоставят достатъчна и подходяща база за изразеното одитно становище.

Независимо одитно становище

Сметна палата изразява становище, че финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние и имуществото на Националния осигурителен институт към 31 декември 2014 година, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане.

Финансовият отчет на Националния осигурителен институт за 2014 г. се заверява ***без резерви.***

30.07.2015 г.

ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА СМЕТНАТА ПАЛАТА:
(Тошко Годоров)

